

Vinařský věstník

8

2021

Obsah:

Z domova	2
Ze zahraničí	8

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Jednání o PIWI odrůdách a jejich degustace v Oblekovicích 16. 8. 2021

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ), konkrétně ředitelé odborných sekcí Ing. Jiří Urban a Ing. Miroslav Florián, zorganizoval v pondělí 16.8.2021 jednání o PIWI odrůdách révy vinné v ČR včetně jejich degustace, na které sezval přes třicet zainteresovaných osob. Jednání a degustace se zúčastnili producenti vína z PIWI odrůd, kteří se představili i vlastními vzorky vín, například vinaři Zapletal z Valtic, Plaček z Moravských Bránic, Volařík z Mikulova a Válkovi z Nosislavi. Většina předložených vzorků pocházela ze sklepa ÚKZÚZ Oblekovice a z Vinselektu Michlovský. Celé jednání uvedla přednáška Doc. Ing. Miloše Michlovského, DrSc., dr. h. c., který představil nedávnou historii, současnost a možnou budoucnost šlechtění PIWI odrůd révy dříve v podniku Resistant Velké Bílovice a následně ve Vinselektu Michlovský. Odborná přednáška přítomné velmi zaujala a plynule navázala diskuze o budoucnosti interspecifických odrůd révy v ČR. Aktivně se jí mimo jiné a již výše

uvedené vinaře a organizátory z ÚKZÚZ zúčastnili Ing. Václav Hlaváček, CSc., viceprezident Agrární komory ČR a předseda AK Jihomoravského kraje, dále předseda dozorčí rady Svazu vinařů ČR, člen představenstva PIWI International a předseda PIWI CZ Ing. František Mádl, viceprezident PIWI International Ing. Jiří Sedlo, CSc., ředitel Střední vinařské školy Valtice Ing. Tomáš Javůrek, prof. Ing. Pavel Pavloušek, Ph.D. z Ústavu vinohradnictví a vinařství ZF MENDELU, ředitel Znovínu Znojmo, a.s. Ing. Pavel Vajčner, emeritní ředitel ÚKZÚZ RNDr. Jaroslav Staňa, a řada dalších. Celkem bylo prezentováno přibližně 40 vzorků vín.

Po delší diskuzi dospěli účastníci k následujícím závěrům:

- ČR má dlouhodobou tradici ve šlechtění odrůd, s počátky ještě před zakladatelem genetiky G. J. Mendelem, u révy vinné patří v současnosti na přední místa ve světě.
- Několik dalších perspektivních českých PIWI odrůd nové generace (s převahou vitis vinifera v genetickém základu odrůd, která určuje i chuťové vlastnosti

blízké očekáváním evropským spotřebitelům) je již před ukončením registračního řízení v ÚKZÚZ.

- V ČR je nutné pro další rozvoj vinařství podpořit nové, již registrované odrůdy, které jsou odolnější vůči houbovým chorobám, a to především podporou jejich výsadby, ale i prodeje vín z nich získaných. Je to v souladu s cíli, které si stanovila EU do budoucna. S klasickými odrůdami, bez ohledu na rezidua pesticidů, bude uhlíková stopa vína vždy vyšší a jeho kvalita bude i v případě biovína pouze srovnatelná s novými PIWI odrůdami. Oproti většině zemědělských plodin je réva díky odolnějším odrůdám na ekologizaci připravena, je ale třeba podpořit výměnu části odrůd. Podíl PIWI odrůd ve vinicích ČR (4,1 %) patří k nejvyšším v Evropě. Bohužel zatím se pěstují z většiny zahraniční odrůdy, ačkoliv naše jsou minimálně srovnatelné a rozšiřují se v zahraničí.
- Podpora PIWI odrůd by měla být chápána jako „startovní“ v prvních letech zavádění nové společné zemědělské politiky EU (SZP). Po ukázání výhod těchto nových odrůd a prosazení se jejich vín na trhu, již nebude nutná, protože jsou konkurenceschopné.
- Tato podpora by měla být zavedena v rámci nové SZP i pro ostatní plodiny, mimo rozpočty stávajících společných organizací trhu (SOT) jednotlivými komoditami. To znamená nárokovou podporu za jasných pravidel stanovených pro celou EU, mimo SOT, ale v rámci SZP jako vícenáklady pro zavedení nové SZP, za omezení zemědělců směrem k ekologii.

K naplnění těchto cílů je třeba co nejdříve vyzvat MZE ČR, ale i Evropskou komisi a Evropský parlament.

Bližší informace k PIWI odrůdám: Ing. František Mádl, fmadl1917@gmail.com, <https://piwi-international.de/>

JIŘÍ SEDLO

Část účastníků jednání

Zemědělským podnikům chybí až pětina lidí

Tisková zpráva 12. 8. 2021 – Nedostatek pracovníků pociťuje devadesát procent zemědělských podniků, přičemž většina se s tímto problémem potýká celoročně. Největší potíže se zajištěním pracovní síly jsou v živočišné výrobě. V rostlinné výrobě pak chybí především posily na sezonní práce na polích, sadech, vinicích a chmelnících. Vyplyvá to z průzkumu, který provedla Agrární komora ČR v rámci své členské základny na přelomu července a srpna a zapojilo se do něj přes dvě stě podniků.

„Zemědělští prvovýrobci se dlouhodobě potýkají s nedostatkem zaměstnanců. Největší problém spatřujeme v tom, že dochází ke stárnutí populace současných pracovníků v zemědělství a zároveň neprobíhá mezigenerační výměna v tomto oboru. Důvodem je, že zemědělství má v očích veřejnosti, a především u mladých lidí, bohužel velmi nízkou prestiž,“ vysvětluje prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

Tři čtvrtiny podniků dále v průzkumu uvedly, že jim chybí až pětina pracovníků z celkového počtu zaměstnanců. V několika případech vyčíslily nedostatek dokonce až na 40 procent nebo 60 procent. V živočišné výrobě jsou potřeba nejen zaměstnanci na práce ve stájích a ošetřovatelé zvířat, ale také lidé s hlubšími znalostmi ohledně péče o zvířata nebo krmivářství. V rostlinné výrobě nejvíce scházejí opraváři a řidiči zemědělských strojů, dále agronomové a již zmínění sezonní pracovníci.

Zemědělské podniky musejí proto z výše uvedených důvodů najímat posily ze zahraničí, kterých přijíždí do Česka každý rok kolem 20 tisíc. Podle průzkumu využívá zahraniční pracovníky celkem 57 procent oslovených podniků a mnoho z nich je potřebuje celoročně. Nejvíce lidí přijíždí z Ukrajiny, Bulharska, Rumunska, Moldávie, Slovenska nebo Polska. Ojedinele pocházejí z Maďarska, Běloruska, Litvy, Nepálu, Filipín nebo Kolumbie. Z průzkumu dále vyplynulo, že by členové uvítali zjednodušení systému pro najímání zahraničních pracovníků. Potíže způsobují například problémy s uznáním řídicího oprávnění na traktor a další zemědělské stroje, především u pracovníků z Ukrajiny

K zajištění zaměstnanců využívá zhruba třetina dotázaných podniků služby

pracovních agentur. Proti nedávnému nápadu ČSSD na omezení agenturních pracovníků na maximálně 10 procent z celkového počtu lidí se v průzkumu postavila 82 procent dotázaných a návrh v minulosti odmítla také Agrární komora ČR. „Po realizaci podobného plánu by došlo k situaci, že by chyběli lidé, kteří by se starali o zvířata a zajišťovali jejich pohodu a potřeby na každodenní bázi, a také pracovníci na sklizeň, která je u některých komodit omezená na dny či týdny, a došlo by tak k obrovským ztrátám kvůli nesklizeným plodinám, a tím i k dalšímu snížení soběstačnosti Česka u některých potravin,“ upozorňuje Doležal.

Situaci s nedostatkem pracovníků v českém zemědělství by podle Agrární komory ČR pomohla především propagace tohoto oboru u veřejnosti. „Z našeho pohledu by byla potřeba seznamovat děti s tím, jak vypadá současná moderní zemědělská praxe už na základních školách, a dále posílit kvalitu učňovského, středoškolského a vysokoškolského vzdělání se zaměřením do zemědělské praxe. V tom by z našeho pohledu mohlo pomoci Ministerstvo zemědělství ČR a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Zemědělci by dále uvítali pomoc s náborů nových zaměstnanců a při praxích studentů na farmách,“ vyjmenovává prezident Agrární komory ČR.

**AGRÁRNÍ KOMORA ČR, TISKOVÁ MLUVČÍ
BARBORA PÁNKOVÁ, TISKOVE@AKCR.CZ,
PANKOVA@AKCR.CZ**

Zelená zpráva 2020: Podpory do agrárního sektoru vzrostly o více než 8 procent na 74,6 miliardy korun

Tisková zpráva, 24. srpen 2021 – České zemědělství dosáhlo podle předběžných údajů Souhrnného zemědělského účtu za rok 2020 nejvyšší hodnoty zemědělské produkce za posledních pět let, a to 147 miliard korun v základních běžných cenách. Uvádí to Zpráva o stavu zemědělství za rok 2020, kterou dnes schválila vláda.

„Srážkový a teplotní vývoj počasí spolu s dalšími faktory měl v loňském roce příznivý vliv na vývoj hektarových výnosů u většiny rostlinných komodit. Podmínky pro zemědělství však do značné míry ovlivnila koronavirová pandemie. Negativně zasáhla například do tržních vztahů mezi podniky agrárního sektoru

a takzvaným sektorem HORECA, tedy hotely, restauracemi a podobně. Stejně pak do agrárního trhu práce, kdy jsme museli řešit problémy se zajišťováním sezónních pracovníků ze zahraničí,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Podle takzvané Zelené zprávy byl meziroční vývoj tržních podmínek pro zemědělství relativně méně příznivý než v předchozím období. Ceny zemědělských výrobců v meziročním srovnání loni klesly na 96,6 % úroveň roku 2019, zatímco celkový index vstupů do zemědělství mírně meziročně vzrostl na 100,4 %. V potravinářském průmyslu lze vývoj podle klíčových ekonomických ukazatelů hodnotit spíše pozitivně. Spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů vzrostly v roce 2020 na 104,5 % úroveň předchozího roku.

Celkové výdaje na podporu agrárního sektoru loni meziročně vzrostly o 8,2 % na 74,6 miliardy korun. Z celkových výdajů se podpory přímo zemědělským podnikům zvýšily o 6,1 % na 52,6 miliardy korun. Další podpory šly kromě jiného do potravinářství, rybářství a na veřejné výdaje na obecné služby (nejdou přímo zemědělským podnikům), jako například do zemědělského školství, výzkumu, poradenství, informatiky a na kontrolní činnost rezortu. Značná část uvedeného zvýšení podpor (celkem 2,4 mld. Kč) připadá na kompenzace za dopady COVID-19. Přímé podpory zemědělským podnikům dosáhly v průměru téměř 15 tisíc korun na hektar zemědělské půdy.

Ke konci roku 2020 bylo v ČR 4 665 ekologických zemědělců a 865 výrobců biopotravin a podíl ekologicky obhospodařované půdy k celkové výměře zemědělské půdy 15,3 %.

Z celkové loňské sklizňové plochy obilovin v ČR, tedy 1 344,9 tisíce hektarů zaujímaly největší podíl pšenice (59,4 % celkové plochy) a ječmen (24,7 %). Produkce sklizených obilovin dosáhla výše 8 126,7 tisíce tuny, což je oproti předchozímu roku nárůst o 6,3 %.

Zaměstnanost v zemědělství je podle Zelené zprávy prakticky stabilizovaná, v posledních dvou letech se počet pracovníků v této oblasti pohybuje mírně pod hranicí 100 tisíc. Loni činil počet pracovníků v zemědělských podnicích 98,8 tisíce, oproti roku 2019 klesl o 0,2 %. Nejvíce zastoupení jsou pracovníci ve věku 45 až 59 let (40 %), poté 30 až 44 let (31,8 %).

Záporná bilance českého agrárního zahraničního obchodu se loni vzhledem ▶

k výraznějšímu nárůstu vývozu meziročně zlepšila, a to o 10,6 miliardy korun na 36,8 miliardy. Ve vývozu nadále převažují zemědělské suroviny nad výrobky s vyšší přidanou hodnotou.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí neslučovat, shodli se straničtí experti

27. 8. 2021 – ČTK – Nebudeme chtít sloučit ministerstvo zemědělství se životním prostředím, shodli se straničtí zemědělství odborníci v diskusi na agrosalonu Země živitelka. Naopak prosazují vyšší spolufinancování evropského Programu rozvoje venkova, který v současnosti republika kofinancuje z 35 procent. Debatu uspořádala Agrární komora ČR ve spolupráci se Zemědělským svazem ČR, partnerem akce byl Profi Press.

"Pokud bych o tom uvažoval, tak bych si hned dal pár facek," řekl o slučování resortů europoslanec Ivan David (SPD). Koalice Pirátů a Starostů by také nebyla pro slučování, podle jejího zástupce Pavla Čížka by ale bylo potřeba vytvořit koordináční skupiny pro lepší spolupráci obou resortů. Poslanci Petr Bendl (ODS), Marian Jurečka (KDU-ČSL) a Jaroslav Faltýnek (ANO) všichni ve shodě řekli, že by pro slučování nebyli.

U kofinancování evropského programu by si Faltýnek přál, aby byla na úrovni okolních zemí, tedy mezi 55 a 60 procenty. Není si ale jistý, že se ve státním rozpočtu najde dost peněz. Podle Davida by také mělo být kofinancování vyšší než v současnosti.

"Všichni si přejeme maximum, ale střítet tady od boku procenta, to by bylo velmi populistické," řekl Bendl. Podle něj jsou v ČR obrovské regionální rozdíly, například mezi rozvojem venkova v pohraničí a v centrálních částech státu.

Evropský rozvojový program přináší zemědělcům v takzvaném druhém pilíři evropské zemědělské politiky, tedy Programu rozvoje venkova, peníze na investice. V prvním pilíři zemědělci získávají peníze například na dotace na plochu nebo na pěstování některých plodin. Ze současného Programu rozvoje venkova mohli zemědělci, potravináři a lesníci čerpat do roku 2020 až 97 miliard korun. Podíl českého rozpočtu na programu byl 35 procent, zbytek byly evropské zdroje. Agrární komora ČR chce, aby

v dalším období stát spolufinancoval evropský rozvojový program alespoň ze 60 procent.

ZDROJ: [HTTP://WWW.AKCR.CZ/](http://www.akcr.cz/)

Dražba vín pomůže vinicím, které smetlo tornádo

Investiční skupina RSBC finančnicka Roberta Schönfelda vydraží na tisíc lahví vína od moravských vinařů, kteří byli zasaženi ničivým tornádem. Série dobročinných aukcí pod názvem Tornádové víno bude probíhat pod záštitou Nadace Via. Jejím cílem je zapojit dárce z řad filantropů i široké veřejnosti, a získat tak finanční prostředky na co nejrychlejší obnovu zničených vinic. "Záběry zdevastovaných vinohradů mě hluboce zasáhly. Moje rodina hospodaří s půdou již stovky let a dokážu si dobře představit ten zmar, který museli místní vinaři cítit. Rozhodli jsme se tedy pomoci tomu, aby mohla být obnova jejich hospodářství zahájena co nejdříve," vysvětluje Robert Schönfeld, zakladatel a majitel skupiny RSBC. V první fázi projektu bylo vybráno šest konkrétních malých vinařství z obcí Moravská Nová Ves a Hrušky, kterým tornádo nejvíce poničilo jejich vinohrady, vinařství i celé domovy. Od každého z nich koupila skupina RSBC stovky lahví, a poskytla jim tak okamžitou hotovost k realizaci těch nejnnutnějších plateb. Tato vína následně darovala do dobročinných aukcí, které zajistí další finanční prostředky. První z aukcí je určena pro širokou veřejnost a bude probíhat on-line od 16. do 31. srpna na webových stránkách Alkohol.cz. Další akcí pak bude fyzická dražba vín, jež proběhne 23. září 2021 v rámci benefičního večera v Praze a budou se jí účastnit desítky filantropů z okruhu RSBC a Nadace Via. "Vybrané prostředky z benefiční aukce budou přerozděleny přímo ke konkrétním vinařům. Mnozí z nich musí začínat téměř od nuly a obnova vinohradu trvá i několik let. Někteří z nich přišli doslova o střechy nad hlavou a bez pomoci dárců všechno sami nezvládnou," uvádí ředitel Nadace Via Zdeněk Mihalco. Česká investiční skupina RSBC vznikla v roce 1998 jako správce restituovaného majetku rodiny Schönfeldů. Orientuje se na investice do průmyslu, zemědělství, komerčních a rezidenčních nemovitostí a nových technologií. Skupina je v oblasti filantropie velmi aktivní, dlouhodobě podporuje or-

chester PKF – Prague Philharmonia nebo uměleckou školu International School of Music and Fine Arts Prague. Nadace Via je nezávislá česká nadace, která usiluje o to, aby v Česku bylo více lidí, kteří společně pečují o své okolí a darují druhým. Za více než 23 let své existence podpořila na šest tisíc projektů v pětina všech obcí Česka a do komunitních a filantropických projektů investovala přes 400 milionů korun. Provozuje platformu pro online dárcovství Darujme.cz. Prostředky na svoji činnost čerpá výhradně od soukromých dárců.

WWW.TYDEN.CZ, 17. 8. 2021

Aktuálně k výskytům hraboše polního

10. 8. 2021 – Tisková zpráva – Červencové výskyt hraboše polního již nedosahují kalamitních stavů a jejich počet nadále klesá. Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) tak výhledově sníží rozsah monitoringu tohoto škůdce. Začátkem srpna skončila platnost rozhodnutí ÚKZÚZ o mimořádném použití roenticidů na pozemcích s přemnoženým hrabošem. V době platnosti této výjimky byla zemědělci opět nejvíce využívána aplikace do nor a nebyly hlášeny žádné úhyny necílových organismů.

Data za měsíc červenec ukázala, že hustota populací hraboše polního i nadále klesá. V průměru na ČR se hodnota aktivních východů z nor na hektar (AVN/ha) pohybovala na úrovni 86 AVN/ha, což odpovídá 0,4násobku aktuálního prahu škodlivosti (ten představuje do konce léta hodnotu 200 AVN/ha). V ozimých plodinách se průměrné hodnoty pohybovaly na úrovni 15 AVN/ha, tedy 0,07násobku prahu škodlivosti. Hodnoty populací v trvalých kulturách se v průměru pohybovaly na úrovni 119 AVN/ha, tedy 0,6násobku prahu škodlivosti.

V porovnání s daty z roku 2020 a 2019 se tak jedná o nejnižší dosaženou hodnotu ve stejném období a dá se předpokládat, že se populace hraboše polního dostaly po dvou letech do populačního útlumu. Kalamitní výskyt se plošně neobjevily v žádném z monitorovaných okresů. Nejvyšší zaznamenané hodnoty lokálně dosahovaly 900–1 000 AVN/ha, a to v porostech krmných plodin krajů Královohradecký, Plzeňský, Středočeský a Ústecký. Většina pozorování však spadala do ka-

tegorie nízkého výskytu nebo bez výskytu. Mírný nárůst výskytu je možné vzhledem k přesunům hrabošů po sklizni hlavních plodin lokálně očekávat v průběhu srpna. Ani tak by již stávající populace hrabošů neměly zemědělské porosty významně poškodit. I tak však monitoring výskytu hraboše proběhne po sklizni hlavních polních plodin ještě ve vyšší intenzitě.

V období platnosti rozhodnutí ÚKZÚZ o mimořádném použití rodenticidů proti hraboši polnímu (9. dubna až 6. srpna 2021) zemědělci opět nejvíce využívali aplikací v „základní“ dávce 2 kg/ha do nor (92 oznámení o aplikaci). U aplikací do nor ve zvýšené dávce do 10 kg/ha ÚKZÚZ eviduje 13 oznámení. Aplikací rozhozem na povrch půdy bylo nahlášeno pouze 18, což z celkového počtu oznámených aplikací, činí 14,6 %. Za uvedené období nebyly hlášeny žádné úhyny necílových organismů. V rámci kontrol dodržování podmínek aplikací rodenticidů nebylo zjištěno žádné porušení právních předpisů.

ÚKZÚZ doporučuje zemědělcům výskyt hraboše polního i nadále sledovat a v co nejvyšší míře využívat ke snižování jeho početnosti agrotechnická opatření včetně cílené podpory dravců a sov jako jeho přirozených nepřátel.

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ ÚKZÚZ

Agrární komora ČR spustila web Z naší země

30. 8. 2021 – Agrární komora ČR spustila při příležitosti konání 47. ročníku mezinárodního agrosalonu Země živitelka nový web nazvaný Z naší země. Nový portál je zaměřený na širokou veřejnost a má ukázat, jak skutečně vypadá moderní české zemědělství, jehož cílem je udržitelně produkovat dostatek potravin pro obyvatelstvo a zvyšovat tak soběstačnost Česka u všech komodit, kde je to možné, a zároveň odpovědně přistupovat ke krajině.

Web obsahuje zajímavé články a inspirativní rozhovory se zemědělci, grafy ukazující rozdíl mezi farmářskou cenou a spotřebitelskou cenou a množství pro veřejnost překvapivých informací o českém zemědělství. Je zde také interaktivní mapa farmářských obchodů. Nový web je možné navštívit na internetových stránkách www.znasizeme.cz.

ZDROJ: AGRÁRNÍ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

Rozhodovat se sám, či se nechat vodit za ručičku?

3. 8. 2021 – Mladá fronta DNES – Hovory z lán(ů) – Lze u spotřebitele předpokládat vlastní úsudek a selský rozum, anebo je třeba počítat s naprostou neznalostí a doslova ho „vodit za ručičku“? To je předmětem poměrně zajímavé právní debaty.

Mnozí si možná vzpomenou na příklady ze zámoří, odkud přicházely zprávy, minimálně pro našince, o značně absurdních soudních sporech. V jednom takovém nejmenovaný fastfoodový řetězec vyplatil téměř tři miliony dolarů za to, že na kelímku od kávy nebylo napsáno „Pozor, horké!“, a poškozená si ve snaze obohatit nápoj smetanou a cukrem za jízdy způsobila popáleniny třetího stupně na vnitřní straně stehén. Známý je také případ výrobce mikrovlnek, který hned na první straně návodu velkým a tučným písmem neuvedl, že tento spotřebič není vhodný pro sušení domácích miláčků po koupání. Na plný výkon bohužel ubohé kočičce nestačilo ani pověstných devět životů. Hrozná představa.

Nicméně k tématu dnešního sloupku, kterým je jídlo, konkrétně označování obalů potravin pomocí tzv. Nutriscore. To by mělo podle Evropské unie pomoci spotřebiteli lépe se orientovat ve zdravotní prospěšnosti dané potraviny. Na obalu se tak objeví podobně jako dnes na energetickém štítku spotřebičů spektrum barev od zelené po červenou a stupnice od A až po E. Nejprve se každé potraviny dávají minusy za obsah soli, cukru nebo tuků (tyto údaje najdeme na potravinách i dnes), načež následuje pozitivní hodnocení za obsah bílkovin nebo vlákniny.

Achillovou patou Nutriscore je nicméně snaha výrobců nedostat minus, což se dá dohnat chemickými náhražkami. Paradoxně tak může nastat situace, kdy se v zelené (tedy zdravé) kategorii ocitnou chemické „šmakulády“, zatímco přirozená strava, jako je mléko, mléčné výrobky nebo ovoce, propadne. Různé nízkotučné jogurty, které konzistenci dohánějí zahušťovadly a light limonády s umělými sladidly tak budou zelené, zatímco skutečné jídlo dostane známku o poznání horší.

Rozhodně netvrdím, že by spotřebitel neměl mít k dispozici detailní nutriční informace, ale obrázek by si měl umět, a hlavně měl mít možnost udělat každý

sám. Na první pohled prospěšný systém totiž nemusí být vždy ve prospěch zákazníka. Tzv. zelené potraviny budou pravděpodobně dražší, i když oproti „echt“ jídlu ze skutečných surovin bude jejich výroba levnější. Celé to tak povede především k profitu nadnárodních korporací, které tento systém značení vehementně podporují.

AUTOR: JAN DOLEŽAL, PREZIDENT AGRÁRNÍ KOMORY ČR

Lovci a úlovky

Myslivci za první republiky zastřelili mnohem více drobné zvěře než dnes. Vysoké zvěře, zvláště divokých prasat, tolik nebylo. Honitby byly za první republiky výsadou velkostatkářů, továrníků, lékárníků a vyšších státních úředníků. V rámci společenské zábavy tito lidé lovili zejména drobnou zvěř, hlavně koropty, bažanty a zajíce. Stavby spárkaté zvěře (jeleni, srnci, daňci, mufloni, černá zvěř) byly tehdy poměrně nízké, protože značná část byla chována v oborách.

Z dobových statistik se dozvídáme, že v roce 1933 bylo na území dnešní České republiky uloveno 4,2 tisíce jelenů, 1,8 tisíce daňků a 44,6 tisíce kusů srnců či zvěře. Na rozdíl od dneška byl velmi nízký počet odstřelených muflonů (56) a černé zvěře, tedy divokých prasat (688). Zato počet ulovených zajíců přesáhl milion (1,32 milionu). Oblíbenou lovnou zvěří byly různé druhy ptáků. Rekord v celé této statistice patřil koroptym, kterých myslivci zastřelili dva miliony. Bažantů bylo odstřeleno 396 tisíc a divokých kachen 29,5 tisíce.

Tehdejší správci honiteb se v boji se škodnou zvěří nemilosrdně vypořádávali zejména s toulavými psy a polodivokými kočkami. V lesích odstřelili během jediného roku přes devadesát tisíc koček (90,6 tisíce) a téměř třicet tisíc psů (29,5 tisíce). Statisícové „smrtné žně“ zasáhly ptáky z čeledi krkavcovitých: vrány (210 tisíc), sojky (50 tisíc) a straky (36,5 tisíce). Častým terčem loveckých pušek byli divocí králíci (200 tisíc) a veverky (74,5 tisíce). Hojně se odstřelovaly lasice (36 tisíc) a ondatry (21 tisíc), ale také tchoři (14 tisíc), lišky (8,2 tisíce) a hranostajové (5 tisíc).

Současnost

Největší díl úlovků tvořila v období dubna 2019 do března 2020 vysoká zvěř. Myslivci odstřelili přes 29 tisíc kusů je- ▶

lení zvěře, 103 tisíc srnčí, 29 tisíc daňčí a více než 10 tisíc kusů muflonů zvěře. Na rozdíl od třicátých let minulého století lovili především přemnoženou černou zvěř (240 tisíc), kachny (243 tisíc) a bažanty (456 tisíc). Mezi škodnou zvěř převažovaly lišky (85 tisíc), kuny lesní a skalní (12 tisíc) a také jezevci (5 tisíc). Z ptáků postihl odstřel zejména holuby hřivnáče (18 tisíc), straky obecné (13 tisíc), kormorány velké (10 tisíc), vrány obecné (2 tisíce) a hrdličky zahradní (3 tisíce). Koroptev polní z naší přírody téměř vymizela a zaječí zvěř je na hranici přežití. A toulavé kočky a psi? Podle údajů Českého statistického úřadu odstřelili myslivci na polích, v lesích a na loukách 11 tisíc toulavých koček a 300 psů. Pro myslivce však tyto domácí šelmy zůstávají noční můrou i dnes: je to škodná zvěř, která ročně zabije až tři miliony ptáků a mláďat zajíců.

STATISTIKA A MY 7-8/2021, PAVEL HORTIG (KRÁCENO)

UV otisk prstu: český vynález na odhalování pančovaného alkoholu

Odborníci z Mendelovy univerzity v Brně přicházejí s novou zobrazovací metodou, která využívá prosvěcování tekutého vzorku ke zjišťování možného pančování. Jednoduše tak určí odrůdu vína nebo druh džusu. Metoda přezdívaná „UV otisk prstu“ dokáže podle fluorescenčního záznamu rozeznat na první pohled stejné vzorky potravin. Zkoumaný vzorek se jednoduše prosvítí. Metodu vyvinuli vědci z Ústavu chemie a biochemie Mendelovy univerzity v Brně (MENDELU) a lze ji také použít v daktyloskopii a detekci původu drog. Z toho také vychází její lidový název „UV otisk prstu“. Samotná technologie je postavená na jednoduchém principu, kterému se říká spektrální charakteristika vzorku. „Vzorek prosvítíme UV zářením a vyvoláme tak celou řadu zajímavých fotochemických reakcí, které jsou pro daný vzorek specifické a po pár minutách je podle spektrální charakteristiky možné říct, z čeho vznikl. Ať už se jedná třeba o odrůdu vína, nebo druh džusu,“ popisuje princip vedoucí laboratoře bioanalýzy a zobrazování Ústavu chemie a biochemie AF MENDELU LUKÁŠ NEJDL. Prosvítit je možné podle vedoucího laboratoře prakticky jakýkoliv kapalný vzorek, a může se tak jednat o biologický vzorek, pesticid, potravinu či klinický

vzorek, jako je moč, sérum, plazma, krev nebo léčivo včetně drog. Nejvíce přitom vědci z MENDELU pokročili v testech vín. Podle nich stačí kapka běžně prodávaného bílého vína a „UV otisk prstu“ dokáže identifikovat víno porovnáním s databází. Podle vinařů se dosud žádná taková jednoduchá a spolehlivá metoda při kontrolách nevyužívá.

Podle vedoucího Ústavu vinohradnictví a vinařství ZF MENDELU MOJMÍRA BARONĚ nová metoda může výrazně pomoci především v oblasti autentifikace vína, identifikace a fingerprintingu. „Obor čelí významným hrozbám v podobě falšování známých značek vín. Tato metoda by mohla jednoduše a levně určit, zda jde o deklarované víno, či ne. Doposud se žádná jednoduchá a spolehlivá metoda nevyužívá. Současně lze metodu využívat pro kontrolu výrobní kvality v podnicích. Vzorkováním výstupních produktů lze eliminovat odchylky v kvalitě. Hlavní výhodou je jednoduchost, rychlost a cena,“ uvedl Mojmir Baroň. Potravinářská inspekce UV otisk ale využívat nebude. Zatím. Metoda vyvinutá v MENDELU je cenná v tom, že pančování a další prohřešky při výrobě nápojů a potravin bude možné odhalit i u samotných výrobců či prodejců.

ZDROJ: WWW.VITALIA.CZ, AUTOR: PETR HAVEL, 2. 8. 2021 (KRÁCENO)

Informace Ministerstva zemědělství k domácí, tj. nepovolené výrobě lihu v ČR

20. 8. 2021 Tzv. domácí výroba lihu v ČR, a to i pro vlastní potřebu, je považována za nedovolenou (nelegální), a to včetně výroby lihovin a ovocných destilátů.

V ČR není možné vyrábět doma líh, lihoviny ani ovocné destiláty bez patřičného povolení (povolení k provozování pěstitelské pálenice, které vydává Ministerstvo zemědělství podle ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o lihu“) nebo bez příslušné koncese s názvem "Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin".

Dále považujeme za vhodné upozornit na povinnosti plynoucí z ustanovení

§ 16 odst. 2 zákona o lihu, kde je stanovena následující oznamovací povinnost:

„Právnícké nebo fyzické osoby dovážející, prodávající nebo přemísťující přístroje určené k výrobě nebo úpravě lihu jsou povinny oznámit Ministerstvu zemědělství a místně příslušnému správci spotřební daně z lihu do tří dnů jméno, příjmení a místo trvalého pobytu fyzické osoby nebo obchodní jméno a sídlo právnické osoby, kterým bylo toto zařízení prodáno, nebo místo, kam bylo zařízení přemísťováno.“

Tato oznamovací povinnost platí pochopitelně i pro dovoz ze třetích zemí. Každá fyzická či právnická osoba, která bez výše uvedeného povolení/koncese např. ovocný destilát vyrobí nebo dokonce vyrábí opakovaně (i v případě splnění výše uvedené oznamovací povinnosti), může být podle ustanovení § 17 odst. 1 nebo § 17a odst. 1 písm. h) zákona o lihu sankcionována za výrobu lihu bez povolení pokutou, a to ve výši až 10 000 000 Kč.

Ministerstvo zemědělství považuje nelegální výrobu lihu za velmi společensky závažnou činnost, která může ohrozit zdraví obyvatel, případně způsobit úmrtí a má rovněž neblahý vliv na výběr spotřební daně z lihu.

EAGRI.CZ

Zdražování v Česku zrychluje

Zdražování nabralo v Česku na rychlosti, inflace vyskočila na rekordní 3,4 procenta a růst cen může pokračovat i v dalších měsících, kdy by podle centrální banky mohla dosáhnout až 4 procent. Elektrina na burze za poslední rok podražila dokonce o 80 procent a někteří dodavatelé to už promítli do cen dodávek domácnostem a firmám. Příčinou je růst cen emisních povolenek i tlak na ekologickou výrobu. Není ani vyloučeno, že ceny elektřiny mohou překonat rekordní úroveň před krizí v roce 2008, jak se domnívá ředitel Asociace nezávislých dodavatelů energií Jiří Gavor. „Doufám, že po tak rychlém růstu může nastat malá korekce. Narůst i tak vynucuje zdražení koncových cen,“ uvádí. Gavor očekává růst ceny silové elektřiny okolo 20 procent, ta ale tvoří méně než polovinu výše účtu. Druhou část ceny totiž určuje Energetický regulační úřad, takže zákazníkům cena elektřiny vzroste jen asi o 10 procent. „Obávám se, že vysoké ceny elektřiny budou pokračovat ▶

i příští rok až dva. Dojde k definitivnímu útlumu jaderných elektráren v Německu, environmentální tlak na cenu emisních povolenek bude pokračovat. Jsou před námi obtížné časy z hlediska běžných spotřebitelů,“ varuje analytik společnosti ENA. Zvyšují se i ceny v restauracích, a to mimo jiné i kvůli vyšším mzdám nových zaměstnanců. „Spousta lidí, kteří roky pracovali v gastronomii, si našla novou práci a nechtějí se vracet za původních podmínek. Říkají: „Gastronomie a hotely jsou nejistí zaměstnavatelé, pokud nás chcete zpátky, musíte připlatit za riziko dalšího lockdownu.“ Podle Prouzy nelze odhadnout, kdy se zdražování zastaví. „Obávám se, že další dva roky půjdou ceny nahoru poměrně rychle.“ Současně dodává, že lidé naštěstí zatím neztrácejí chuť utrácet své nashromážděné úspory. „Pokud by ale přišel další lockdown, tak se bojím, že zavření peněženek by bylo výrazně drsnější než v minulých měsících,“ upozorňuje viceprezident Hospodářské komory ČR. Kromě elektřiny rostou i ceny nových aut a pohonných hmot, za které řidiči zaplatí o pětinu víc než loni, dále bydlení a náklady na stavební práce. „V posledních týdnech rostou i ceny cestování, ale záleží na optice. Oproti roku 2020 jsou výrazně vyšší, ale když to srovnám s rokem 2019, tak v řadě případů jsou stále pod úrovní před covidem,“ říká prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu a viceprezident Hospodářské komory Tomáš Prouza.

ZDROJ: WWW.IROZHLAS.CZ, AUTOR: ŠÁRKA FENYKOVÁ, 11. 8. 2021 (KRÁCENO)

Návrat vratných lahví. Mattoni i Kofola se vracejí k zálohované klasice

Do obchodů se vrací vratné lahve na nealkoholické nápoje. Se zavedením záloh na PET lahve česká legislativa, na rozdíl třeba od té slovenské, zatím nepočítá. Mattoni 1873 a Kofola začnou část své produkce dávat do vratného skla. Jaký bude o vratné sklo zájem, firmy zatím nedokážou odhadnout.

Zájem zákazníků tady je, vidíme, že ochrana životního prostředí je pro ně

cesta. Například v Rakousku jsou vratné skleněné lahve pro domácnosti běžné a oblíbené a představují 50 procent trhu s minerálkami. V pilotním testu s e-shopem Košík.cz proto už Mattoni 1873 vyzkoušela i zálohování PET lahví a plechovek. Ideální výše zálohy PET lahví je stejná jako v případě skla, tedy tři koruny.

ZDROJ: WWW.SEZNAMZPRÁVY.CZ, ZUZANA HODKOVÁ, 25. 8. 2021 (KRÁCENO)

ONLINE SEMINÁŘ „Národní databáze ochranných známek“

22. září 2021, od 9.00 h do 10.00 h

Úřad průmyslového vlastnictví pořádá pro veřejnost online interaktivní seminář k národní databázi ochranných známek. Tato databáze je volně dostupná na adrese <https://isdv.upv.cz/webapp/!resdb.oza.frm>

V průběhu semináře se účastníci seznámí s obsahem a základními funkcionalitami databáze. Pro účast na semináři není třeba instalovat žádný speciální software. Budete potřebovat pouze počítač připojený k internetu, webový prohlížeč Google Chrome nebo Microsoft Edge a sluchátka s mikrofonem. Předem vám zašleme odkaz, jehož prostřednictvím se k semináři připojíte.

Účast na semináři je zdarma.

REGISTRUJTE SE, prosím, prostřednictvím systému, který je dostupný v sekci Vzdělávání na stránkách upv.gov.cz, nebo na adrese events.upv.cz.

PRO VÍCE INFORMACÍ KONTAKTUJTE PANÍ JANU ENGELOVOU PAVKOVOU, TEL.: 220 383 256, E-MAIL: JPVAKOVA@UPV.CZ

Lidl podle soudu klame zákazníky. Řetězec chce prohřešky naučtovat dodavatelům

Inspekce v Česku opakovaně ukládají obchodnímu řetězci Lidl pokuty za prohřešky na výrobcích, které prodává. Nedokážou ale přesně vyčíslit, jaký konkrétní postih mu za které pochybení udělily. To Lidlu komplikuje vyúčtování dodavate-

lům, kteří jsou podle názoru společnosti na vině. Řetězec se kvůli tomu neúspěšně obrátil na soud, napsaly Hospodářské noviny (HN). Podle HN jen v posledním půlroce potvrdil Nejvyšší správní soud české části řetězce pět pokut v celkové výši skoro tři miliony. Nejvyšší milionovou schválil před dvěma týdny, a to za celkem šest prohřešků. Nejzávažnějším byl prodej sušených plodů kustovnice čínské, v nichž laboratoř našla pesticid karbofuran. V dalších případech kontroly například zjistily, že v prodáváných výrobcích je jiné množství masa nebo tuku, než je uvedeno na obalu. Podle inspektorů také na etiketách chyběl seznam alergenů, případně našli i prošlé a zkažené zboží. Řetězec nálezy inspektorů nezpochybňuje, vinu však často přičítá dodavatelům. Od inspekce navíc vždy dostává pouze souhrnnou pokutu za několik prohřešků dohromady. Žádá proto, aby pokutu rozpočítala jednotlivě. Česká zemědělská a potravinářská inspekce však podle HN argumentuje tím, že pokuty rozdělovat nelze a soudy tuto praxi potvrzují jako správnou. Lidl se kvůli tomuto sporu obrátil na soud, ovšem neúspěšně – soud dal za pravdu potravinářské inspekci. Konečná výměra sankce podle ní není výsledkem úvah o "každém relevantním hledisku zvlášť, nýbrž o všech v jejich vzájemné souvislosti", uvedl Nejvyšší správní soud. Pokuká na takzvanou absorpční zásadu, kterou se udělování uvedených pokut řídí – za základ se vezme nejzávažnější prohřešek a k němu se jako přitěžující okolnosti připočítají další. Lidl v minulosti čelil také dalším prohřeškům. Dalším prohřeškem, který řešil i soud, byla takzvaná vábivá reklama. Lidl nabízel v akci devět konkrétních výrobků od potravin přes oblečení až k nábytku za výhodnější cenu, než za kterou je lze běžně koupit. Na prodejny se však zboží dostalo v omezeném množství – většina byla vyprodaná hned v první den akce. Při nepoměru mezi nabídkou a poptávkou přitom musel být prodejce podle NSS schopen vysvětlit svou podnikatelskou úvahu ve správním řízení. Soud řetězci tenkrát vyměřil pokutu 150 000 korun.

ZDROJ: WWW.AKTUALNE.CZ, 23. 8. 2021 (KRÁCENO)

Ze zahraničí

Podvody s vínem – pravost vína

JRC (Joint Research Centre) vyvinulo nový nástroj kontroly kvality, který dokáže ověřit pravost vín. JRC právě vydalo certifikovaný referenční materiál (CRM) k ověření pravosti vín, který nahradil předchozí šarži. Tento CRM, nazvaný ERM-AE003, (<https://crm.jrc.ec.europa.eu/s/20/Weblog/b/457/Is-your-wine-genuine-JRCreleases-ERM-AE003-an-essential-standard-for-the-authenticity-testing-o>), je chemická látka se specifickými vlastnostmi, kterou mohou vědci použít v laboratoři ke kalibraci měření potřebných k posouzení pravosti vína. Umožní kontrolním laboratořím ověřit, zda tvrzení deklarované na etiketě je pravdivé, pokud jde o ročník vína, zeměpisný původ a/nebo nedeklarovaný přídavek cukru nebo ředění vodou. CRM zajistí, že správné výsledky testování umožní spolehlivé odhalení podvodů.

Spolehlivá měření pro odhalování podvodů s potravinami

Falšování vína je celosvětovým problémem, který se dotýká spotřebitelů. Čelí mu i poctiví výrobci vína, kteří čelí nekalé konkurenci, protože falšovaná vína jsou prodávána jako vysoce kvalitní výrobky. Podvody s vínem stojí vinařské odvětví EU odhadem 1,3 miliardy eur ročně, což představuje přibližně 3 % celkové hodnoty prodeje vinařských produktů. V roce 2020 bylo v celé Evropě zabaveno více než milion litrů padělaných alkoholických nápojů a v roce 2021 více než 1,7 milionu – největší množství představovalo víno – v rámci cílených akcí, které pravidelně vede Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v rámci společných operací Europolu a Interpolu nazvaných OPSON.

Pro odhalování podvodných produktů jsou výsledky testování podezřelých

vzorků vína porovnávány s údaji získanými o autentických vzorcích vína obsažených v databance vín Evropské unie. Aby analytické laboratoře získaly přesné údaje z měření, používají ke kalibraci svých výsledků CRM.

Souvislosti

Společné výzkumné středisko (JRC) poskytuje analytické nástroje, které členským státům umožňují dosáhnout spolehlivých a srovnatelných výsledků měření na podporu harmonizovaného provádění přísných pravidel stanovených v právních předpisech EU o bezpečnosti potravin. Tyto nástroje zahrnují mimo jiné validované metody a referenční materiály. Jsou k dispozici laboratořím v celé EU i mimo ni. JRC má k dispozici katalog certifikovaných referenčních materiálů (<https://crm.jrc.ec.europa.eu/>), což jsou materiály, které jsou certifikovány k ověření správnosti měření nebo k jejich kalibraci. JRC je jedním z hlavních vývojářů a výrobců referenčních materiálů na světě. V současné době poskytuje více než 760 referenčních materiálů a ročně distribuuje zkušebními laboratořím po celém světě přibližně 20 000 kusů.

JRC rovněž koordinuje činnosti v oblasti dozoru nad trhem a provozuje systém včasného varování a informování o podvodech s potravinami. Zajištění bezpečnosti v celém potravinovém řetězci je klíčovou prioritou Evropské komise.

COPA-COGECA/ZDROJ: EVROPSKÁ KOMISE/28. 7. 2021/JS

Guardia di Finanza zasáhla na třech rúzných místech v Itálii

Finanční policie v Trevisu s podporou kolegů z Conegliana zabavila 26. července 2021 přibližně 5 000 litrů vína

a více než tunu cukru. Operace nazvaná „Opson X“ vznikla po společném vyšetřování Interpolu a Europolu. Opson je název pro všechny operace, které probíhají v rámci boje proti podvodům a padělání v potravinářském odvětví a jsou koordinovány prostřednictvím spolupráce mezinárodních orgánů. Inspektoři nejprve zastavili v provincii Treviso nákladní automobil, který převážel 396 lahví bílého vína bez etikety a označení původu. Víno pocházelo z místního vinařství a mělo se prodávat v Turíně. Při kontrolách v dotyčném vinařství bylo zabaveno dalších 3 500 litrů lahvového vína a více než tuna cukru. Při druhém zátahu finanční policisté opět zastavili nákladní vůz, který obsahoval 984 lahví bílého vína deklarovaného jako Prosecco. Vinařství z obce Belluno chtělo náklad doručit na adresu ve Valdobbiadene. V tomto vinařství bylo zabaveno dalších 1 185 litrů údajného Prosecca.

Operace „Dark Drink“, která proběhla rovněž v červenci, však svědčí o větším rozsahu kriminální činnosti. Inspektoři Ústřední agentury pro ochranu kvality a boj proti podvodům v oblasti zemědělských produktů (ICQRF) a neapolské finanční policie provedli v Kampánii a Apulii razie a zabavili „alkoholické výrobky“. Operace byla založena na vyšetřování vysokého množství denaturovaného alkoholu dováženého ze zahraničí a dezinfekčních prostředků používaných při výrobě alkoholických nápojů. V rámci těchto šetření byly již předem zabaveny výrobky. Jejich analýza prokázala, že byl použit denaturovaný líh, který se běžně používá pro průmyslové účely a dezinfekci. Na rozdíl od konzumního alkoholu nemusí být při dovozu zdaněn. Inspektoři během operace Dark Drink zabavili 2 800 litrů alkoholu, 9 000 lahví lihovin a velké množství etiket od šampaňského a vína známých značek. Zločinecká organizace se rovněž zabývala paděláním státních pečeti kvality a zá-

kladních potravin. Bylo tak zabaveno nejen 900 lahví extra panenského olivového oleje, ale také tiskárny a obchodní sklady, kde bylo zabaveno 300 000 padělaných státních pečeti. Kromě toho na nelegálních výrobcích byly nalepeny falešné etikety.

V červenci došlo k dalšímu zásahu v Apulii. Finanční policie spolu s inspektory ústředního orgánu ICQRF zabavila 917 205 litrů vína a moštu, které byly neoprávněně označeny jako IGP Puglia a s falešnými údaji o odrůdě. Dotyčné vinařství je rovněž obviněno, že již nezákonně uvedlo na trh více než 1,5 milionu litrů falšovaných vín IGT s označením odrůd Primitivo, Chardonnay, Pinot Grigio, Falanghina a Merlot. Proti osmi osobám byla vznesena obvinění z obchodního podvodu, falšování zeměpisných označení nebo označení původu zemědělských produktů. Šest obviněných dodavatelů vína falšovalo záznamy o své sklizni.

WEINWIRTSCHAFT/29. 7. 2021/JS

Čínská cla zvýhodňují pašování

Možnost bezcelního dovozu špičkových vín z Francie a Austrálie do Hongkongu podporuje pašování do pevninské Číny. Úřady v Šen-čenu zabavily 4 174 lahví vína, šampaňského a whisky, které se měly dostat na pevninu nelegálně z Hongkongu. Mezi pašovanými víny jsou Châteaux Lafite Rothschild a Mouton Rothschild a Penfolds z Austrálie. V prohlášení o zboží bylo uvedeno 18,57 tuny dovezených pryžových a plastových knoflíků. Jenom 707 pašovaných lahví Penfolds může v pevninské Číně vynést ekvivalent přibližně 652 eur za láhev, což je celkem asi 460 tis. eur. Za rostoucím pašováním zboží stojí mimo jiné 218 % cla na australská vína, která zavedla pevninská Čína. Legální dovoz vín je zde proto nízký, zatímco australský dovoz do Hongkongu se od ledna do května 2021 zvýšil o více než 340 % na odhadovaných 113 mil. eur.

WEINWIRTSCHAFT/3. 8. 2021/JS

Velká Británie ruší dovozní byrokracii

Britská vláda oznámila, že zruší plánované dovozní osvědčení VI-1 pro dovoz vína. Tato dodatečná byrokracie by byla nutná pro každé dovážené víno. Brexit

představuje výzvu i pro odvětví vína v EU. Přibližně 99 % vína spotřebovaného ve Spojeném království se dováží, z toho 55 % z EU. S plánovaným certifikátem VI-1 by každé víno dovážené do Spojeného království muselo projít laboratorní analýzou, aby se vyhovělo předpisům. Sdružení obchodníků s vínem a lihovinami odhaduje, že tento postup by odvětví stál přibližně 120 milionů eur. Podle toho činí úspora při zrušení certifikátu přibližně 12 centů na láhev. Zavedení certifikátu pro vína z EU bylo od odchodu Spojeného království z EU již dvakrát odloženo, nyní jde již o definitivní zrušení dovozního certifikátu.

DER WINZER/3. 8. 2021/JS

Z rezoluce OIV-VITI 652-2021 „Doporučení OIV pro selekci a šlechtění odrůd révy vinné na jejich přizpůsobení se účinkům změny klimatu“

Na valném shromáždění OIV 12. 7. 2021 byla mimo dalších 18 schválena i tato rezoluce. Zde uvádíme zkrácený překlad:

OIV s ohledem na podporu „ekologicky šetrného vinohradnictví“ a v reakci na změny klimatu,

s ohledem na rezoluci VITI 5/1998, která doporučuje, aby se dopady sucha projevíly také z hlediska rostlinného materiálu,

s ohledem na rezoluci OIV-CST 518-2016 o obecných zásadách udržitelného vinohradnictví,

s ohledem na usnesení OIV-VITI 609-2019, kterým se stanoví Protokol o identifikaci odrůd révy vinné

...

dochází k následujícím závěrům:

- Odrůdy révy vinné a podnože mají zpravidla různou toleranční schopnost a rozdílnou přizpůsobivost všem druhům klimatických a environmentálních omezení.
- Úspěšný vývoj a přizpůsobení se révy vinné určitým podmínkám a jsou předpokladem pro enologickou hodnotu mnoha odrůd, které se vyvíjely po velmi dlouhé časové období.
- Racionální využití podnoží a odrůd révy vinné nabízí potenciál pro zlepšení adaptace na zhoršené klimatické podmínky způsobené změnou klimatu (zejména s ohledem na dostupnost vody).
- Nové odrůdy révy a podnože, nebo vhodný výběr ze stávajícího materiálu,

kteřé jsou lépe přizpůsobeny novým podmínkám, by měly významně přispět ke zlepšení udržitelnosti odvětví v budoucnosti.

- Je třeba posílit mezinárodní spolupráci vědeckých institucí a podporovat výzkum v oblasti šlechtění a selekce révy vinné a zajistit tak rychlejší zavádění inovativních odrůd lépe přizpůsobených změně klimatu a zároveň uznávat a respektovat mezinárodní dohody o výměně genetického materiálu.

- Je třeba aktivně podporovat harmonizaci výměny informací o postupech šlechtění a selekce révy vinné a podnoží, aby bylo možno posoudit jejich agronomický a technologický potenciál k přizpůsobení se změně klimatu v mnoha různých směrech, které je třeba vyhodnotit a porovnat.

- Solidní údaje z vinohradnických produkčních systémů po celém světě jasně ukazují, že klimatické změny ovlivňují výnosy, kvalitu a hodnotu hroznů a vín po mnoho let a prognózy ukazují na větší dopady v nadcházejících desetiletích.

OIV doporučuje:

- zlepšit znalosti o přizpůsobení se stávajících odrůd a o potenciálu zachování biodiverzity rodu *Vitis* ve vztahu k problematice změny klimatu a adaptaci na změny pěstitelských podmínek,
- podpořit úsilí celé mezinárodní vědecké komunity o nový a specifický výzkum rostlinného materiálu v různých zeměpisných oblastech, původních kolebkách rodu *Vitis*,

- podporovat, iniciovat a koordinovat předšlechtitelské, selekční a šlechtitelské programy s cílem:

(i) obnovit a zachovat genetické zdroje révy využitelné pro tento účel,

ii) využívat nejnovější poznatky o hybridizaci, a to i u podnoží, jako výchozí bod pro další selekci a nové šlechtitelské postupy,

(iii) využívat genetické a fenotypové rozmanitosti a variability révy vinné a podnoží s cílem řešit otázky přizpůsobení se změnám klimatu vyvolaným zhoršenými ekologickými a biologickými podmínkami (abiotické a biotické stresy).

- Po získání prvních výsledků a nové zárodečné plazmy koordinovat mezinárodní iniciativy za účelem zjednodušení výměny genetických zdrojů a testování stávajícího a nového výsadbového materiálu v různých zemích a regionech, aby bylo možné:

(i) charakterizovat tradiční (staré) odrůdy a podporovat ty, které jsou obzvláště ▶

přizpůsobené potřebám a zátěži související se změnou klimatu,

(ii) vyhodnotit vhodnost novošlechtění v různých regionech s ohledem na různé přirozené a/nebo umělé klimatické a stresové faktory a prognózy změny klimatu,

(iii) vypracovat společnou strategii pro zavedení udržitelných šlechtitelských a selekčních programů, aby bylo možné vytvářet novou zárodečnou plazmu lépe adaptovanou na klimatické změny a odolnost produkčních systémů ve světovém vinohradnictví.

Plné znění rezoluce v pěti úředních jazycích OIV naleznete například zde:

www.oiv.int/de/normen-und-technische-dokumente/resolutionen-der-oiv/weinbau-resolutionen

PŘEKLAD: JIŘÍ SEDLO

Rekordní úroda hroznů v Austrálii

Letošní sklizeň hroznů v Austrálii, 2,03 milionu tun hroznů, je největší v historii. Během této sezóny byly ve většině regionů země téměř ideální podmínky pro růst a dozrávání hroznů. Léto bylo nejchladnější za posledních deset let, vysoké množství srážek a pouze ojedinelé vlny veder v období zrání umožnily rekordní sklizeň špičkové kvality.

Tato rekordní sklizeň s průměrným výnosem 14 t/ha vynahradila podprůměrné výnosy z předchozích dvou let. Letošní úroda byla o 31 % vyšší než loni a přibližně o 17 % vyšší než desetiletý průměr. Odhaduje se, že 52 % sklizně pocházelo z Jižní Austrálie, v porovnání s předchozím rokem vzrostla sklizeň v tomto regionu o 44 %. Přibližně 57 % sklizených hroznů je modrých. Výrazně se zvýšil zejména podíl hlavní australské odrůdy Shiraz. Bílých hroznů bylo sklizeno 0,86 milionu tun, což odpovídá nárůstu o 25 % oproti roku 2020.

DER WINZER/12. 8. 2021/JS

Francie očekává mimořádně nízkou úrodu hroznů

Podle nedávno zveřejněných prognóz čeká francouzské vinaře jedna z nejmenších sklizní v historii země. Očekává se, že objem bude o 24 až 30 % nižší než v roce 2020, přičemž odhady ministerstva zemědělství předpokládají produkci vína v rozmezí 32,6 až 35,6 mil. hek-

tolitrů, což bylo naposledy v roce 1977. Výrazný pokles je způsoben především mrazivými nocemi v dubnu, během nichž se obávali totálních ztrát. Kromě toho se projevují následky houbových chorob způsobených dlouhotrvajícími dešti v červnu a červenci. To se týká především severních pěstitelských oblastí Champagne, Alsaska a Loiry, ale také Burgundska, Beaujolais a jihozápadu.

Mráz v kombinaci s dešťovými srážkami vedl také k problémům s kvetením, jako je například sprchávání, a to i v jižních pěstitelských oblastech, například podél Rhôny nebo v Provence. Ve Středomořském oblouku mezitím sucho snižuje očekávané výsledky. Mimo uvedené oblasti se očekává uspokojivá sklizeň, přičemž Korsika hlásí téměř stejné množství jako v roce 2020. Sklizeň hroznů začala 5. srpna v departementu Aude v jižním Languedocu, s mírným zpožděním oproti předchozím letům.

WEINWIRTSCHAFT/6. 8. 2021/JS

Beaujolais: Tržby rostou, ale vinic ubývá

Obchodní údaje předložené na valném shromáždění meziprofesionální organizace Beaujolais (Inter Beaujolais) byly povzbudivé. Prodej vín všech apelací roste ve všech segmentech trhu, a to jak v objemu, tak v hodnotě. Vývoz za posledních dvanáct měsíců překonal vývoz z předchozích dvou let, s velkým tempem růstu směrem do Spojených států. Prodej v supermarketech vykazuje třetí nejlepší vývoj francouzských vín s CHOP, hned po alsaských a burgundských vínech. Od srpna do června 2021 dosáhl kumulativní součet všech prodejů 639 300 hl, čímž se současná kampaň stala nejúspěšnější za posledních pět let.

Na valném shromáždění byl stanoven cíl, aby vinice Beaujolais během nejbližších pěti let dosáhly 15 000 hektarů a vyprodukovaly 600 až 750 tis. hl. To je pro tuto oblast velká výzva, protože v roce 2020 měla rozlohu sotva 14 500 hektarů vinic a každoročně se vyklučilo 250 ha. První prioritou je zastavit úbytek vinařství a vinic. Polovina vinařství má být předána do deseti let, jedno vinařství vytváří v průměru sedm pracovních míst. Mezi 800 vinaři staršími 50 let bude proveden průzkum s cílem identifikovat a pomoci stovec z nich při předávání jejich podniků. Současně budou mladí a vedoucí projektů podporováni.

Zmenšení plochy vinic ale není jedinou hrozbou pro vinařskou oblast. Na objem produkce mají vliv i klimatické změny. Proto se plán zaměřuje i na změnu klimatu. Na straně adaptace se ve výzkumném středisku Sicarex Beaujolais provádí několik pilotních pokusů, zejména v oblasti zavlažování, genetického materiálu a způsobů hospodaření (redukce listových plotů, stínící sítě atd.). Na straně mitigace se klade důraz na ukládání uhlíku do půdy – tím spíše, že toto opatření má i agronomický význam.

VITISPHERE.COM/BÉRENGÈRE LAFEUILLE/26. 7. 2021/JS

Dobry vývoj trhu kompenzuje špatné počasí v Champagne

Zástupci vinařů a obchodu s vínem se dnes ráno dohodli pro sklizeň v roce 2021 na maximálním výnosu hroznů 10 t/ha. Velmi dobré prodeje v první polovině roku naznačují, že tento rok bude z obchodního hlediska dobrý. Na rozdíl od loňského roku se mezioborová rozhodnutí o sklizni v roce 2021 přijímala ve viditelně uvolněné atmosféře. Výnos bude 10 t/ha oproti 8 t/ha v roce 2020. Champagne právě zažívá z hlediska prodeje nejlepší první pololetí, jaké kdy zažilo. Tržby jsou o 14 % vyšší než v prvním pololetí roku 2018, které bylo dosud nejúspěšnějším pololetím. Vývoz je velmi dynamický, zatímco prodej uvnitř Francie nadále klesá.

Ačkoli se prodej po chmurném roce 2020 opět zrychluje, situace na vinicích zůstává komplikovaná, protože je velmi silně napadla plíseň révy. Velká část vinic těchto 10 t/ha nedosáhne. Mezi jednotlivými regiony jsou výrazné rozdíly v závislosti na množství srážek. Výnos 10 t/ha je optimistický i realistický. Mnoho vinařů využije své individuální rezervy. Ambice nulového používání herbicidů v roce 2025 zůstává, i když růst plevelů v tomto deštivém roce neusnadnil obdělávání půdy ve vinicích.

VITISPHERE.COM/AUDE LUTUN/21. 7. 2021/JS

Chianti a Brunello snižují maximální možné výnosy hroznů

První italská konsorcia požádala o omezení výnosů pro sklizeň v roce 2021. Vláška regionu Toskánsko vyhověla žádostem DOCG Chianti a Brunello di Montacino. Konsorcium Chianti DOCG ▶

sníží maximální výnos z hektaru a vinic o 15 procent, totéž platí pro kvalitu superiore. O snížení výnosů nebylo rozhodnuto z důvodu nedostatečného prodeje vína, ale kvůli udržení současných cen. Konsorcium Brunello di Montalcino naopak nadále povoluje maximální výnos 8 tun pro první hektar, ale snižuje množství na 7 tun pro každý další hektar. Vinaři si mohou snížit výnos nejen přímo ve vinici, ale mohou odpovídající množství vína Brunello sestupnit ve sklepě, například na Rosso di Montalcino. To se týká posledních tří ročníků uložených ve sklepech výrobců.

WEINWIRTSCHAFT/22. 7. 2021/JS

Růžové víno z Rulandského šedého

Konsorcium DOC delle Venezie již v roce 2017 zahájilo výzkum ve spolupráci s Výzkumným centrem pro vinařství a enologii v Coneglianu s cílem zjistit nejlepší klony pro získávání růžového vína z odrůdy Pinot Grigio. Nyní se práce soustředí mimo Rosé i na Ramato (barva mědi). Projekt souvisí s první změnou předpisů pro Pinot Grigio delle Venezie, které nyní umožňují uvádět na etiketě označení Rosé, Rosato nebo Ramato. Barva musí pocházet z odrůdy Pinot Grigio, žádné modré odrůdy nejsou pro výrobu povoleny.

Cílem studie, kterou financuje region Veneto, je prozkoumat a porovnat ampelografické vlastnosti 17 klonů odrůdy Pinot Grigio z různých pěstitelských oblastí Itálie, Francie, Německa a Srbska. Jde například o tvar a kompaktnost hroznů, tvar bobulí, tloušťku slupky, barevné vlastnosti (množství polyfenolů a antokyanů), odolnost vůči botrytidě apod. Trend růžového silně roste, ale konsorcium tuto typologii neprovádí kvůli trhu nebo současné módě. Jedná se o zcela nezávislou práci, která se zrodila v počátcích DOC, s důležitými předběžnými studiemi o enologických a vinařských aspektech. Výzkum pomůže producentům odrůdy Pinot Grigio získávat vysoce kvalitní růžové víno a přesně a vědecky ho kategorizovat.

WEINWIRTSCHAFT/5. 8. 2021/JS

BELGIE: Počet vinařů se v roce 2020 zvýšil

Podle vlámského infocentra pro zemědělství a zahradnictví (VILT) se po-

čet belgických vinařů rok od roku zvyšuje a jen v roce 2020 vzrostl o čtvrtinu. V roce 2020 bylo registrováno již 198 vinařů, zatímco v roce 2019 jich bylo 154. Celková produkce belgického vína v roce 2020 se blíží zatím nejvyšší produkci vína ročníku 2018, a to i přes jarní mrazy v květnu 2020 a příliš horké léto, které vedlo k hroznům s nižší výliskostí. K největšímu nárůstu počtu vinařů došlo v provinciích Limburg (37 vinařů oproti 27 v roce 2019) a Liège (21 vinařů oproti 9 v roce 2019). Hainaut zůstává na prvním místě jako největší producent vína v Belgii s ne méně než 31 % celkové produkce, což představuje 5 689 hektolitrů vína. Celkem se v zemi nachází přibližně 587 hektarů vinic.

Pro srovnání: Malta má 426 ha vinic, Lucembursko 909 ha, Velké Bílovice 788 ha, čtvrté Valtice 585 ha, a pátá největší vinohradnická obec ČR Dolní Dunajovice 454 ha.

AREV/AYNARD/JS

Ekologické vinohradnictví v Itálii

Italské ministerstvo zemědělství společně s institutem ISMEA (Istituto di Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare) zveřejnilo na začátku srpna 2021 zprávu o ekologickém vinohradnictví. Podle zprávy je ze 7 milionů hektarů vinic na celém světě 6,7 %, tj. téměř půl milionu hektarů, ekologických vinic, což je více než dvakrát více než před deseti lety. V Itálii vzrostlo ekologické pěstování révy ve stejném období o 109 %. Poslední spolehlivé údaje pocházejí z roku 2019 a uvádějí 107 143 hektarů, což je 19 procent z celkového počtu hektarů vinic v zemi. To je nejvyšší podíl ekologicky certifikovaného pěstování révy na světě.

Severní regiony Itálie v posledním desetiletí dohnaly jih. V severní Itálii je nyní 22,8 % biovinic, ve střední Itálii 22,5 % a na jihu 25,5 %. Zpráva uvádí, že v Itálii je více než 18 000 biovinařů. Na evropské úrovni je Itálie lidem nejen v pěstování, ale také ve vývozu biovína. Naproti tomu Němci a Francouzi jsou hlavními konzumenty biovína.

WEINWIRTSCHAFT/5. 8. 2021/JS

Pustošení vinic sarančaty

Několik vinařů ve Vaucluse bezmocně sleduje, jak tisíce sarančat devastují je-

jich vinice. Tento fenomén je každým rokem rozšířenější. Na desítkách hektarů vinic na výšinách Beaumes-de-Venise ve Vaucluse zůstávají jen okousané stonky a hrozny a tento jev se postupně šíří i do Saint-Hippolyte-le-Graveyron. Škůdci dorazili v roce 2019, nejprve se specializovaly na mladé vinice, v průběhu let se pak rozšířily i na plodné. Týká se to téměř všech odrůd révy vinné, přičemž ty s jemnými listy jsou napadeny jako první.

Kobylinky skáčou po celých zatravněných meziřadích, v červnu jich byly tisíce. Poté osídlily obdělávanou půdu a byly k vidění i na asfaltové silnici. Jedinou možnou ochranou je podpora přítomnosti různých ptáků. Používání insekticidů je zakázáno. Než se kobylinky vrhnou na vinice, žijí v lese. Jejich vpád je důsledek klimatické změny.

VITISPHERE.COM/MARION BAZIREAU/6. 8. 2021/JS

Varování před „japonským broukem“ Popillia japonica

Poškozuje více než 300 druhů rostlin tím, že se živí listy, a jeho larvy tím, že se živí kořeny, včetně révy vinné: „Japonský brouk“ neboli Popillia japonica se v posledních 100 letech rozšířil po celém světě a způsobil velké ztráty v zemědělství. Nyní jej objevil švýcarský Federální úřad pro ochranu rostlin (Eidgenössische Pflanzenschutzdienst) v oblasti Basileje. Institut Julia Kühna (JKI) uvedl: „Skutečnost, že japonský brouk byl nyní pozorován v německo-švýcarské příhraniční oblasti na severní straně Alp, uvedla německé rostlinolékařské orgány do stavu pohotovosti.“ Je nezbytné zabránit tomu, aby se brouk v Německu usadil, uvádí JKI, který vyzývá k hlášení podezřelých nálezů úřadům, neboť brouk má v EU status prioritního karanténního škůdce podléhajícího oznamovací povinnosti.

Dospělci Popillia japonica mají délku 8 až 11 mm. Podobají se původní piložítce zahradní (Phyllopertha horticola). Krční štít má nápadný zlatozelený lesk. Na každé straně těla je pět bílých dobře viditelných chomáček chloupků, a dva další chomáčky jsou na posledním článku těla. Brouk se chová zvláštním způsobem, v případě nebezpečí roztáhne jeden pár nohou do stran, čímž se také snadno odliší od ostatních brouků. Charakteristickým znakem poškození listů ▶

brouky je kosterní žír, kdy brouci vyžírají pouze listovou tkáň mezi žilkami.

DDW/18. 8. 2021/JS

Cryptoblabes gnidiella likviduje ve Francii zbytky úrody hroznů roku 2021

Deště podpořily rozvoj můry *Cryptoblabes gnidiella* (medovice) ve vinicích. Již dva měsíce její larvy napadají hrozny raných odrůd, zejména Chardonnay na jihu Francie. Mráz jim zanechal jen málo potravy. Larvy napadají hrozny, jakmile se začnou vybarvovat, někdy dokonce ještě dříve. Na ochranu je v konvenčním i ekologickém vinohradnictví schváleno několik insekticidů. Při neošetření vinic následuje šedá hniloba.

VITISPHERE.COM/MARION BAZIREAU/11. 8. 2021/JS

Schválení ochrany vinic v Německu pomocí dronů

V německém vinařství se mohou přípravky na ochranu rostlin v budoucnu na strmých svazích aplikovat pomocí dronů. Povoleny jsou pouze přípravky, které již byly schváleny pro aplikaci prostřednictvím vrtulníků. Německý Spolkový úřad pro ochranu spotřebitele a bezpečnost potravin tak poprvé schválil použití bezpilotních letadel pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin na vinicích. Při používání dronů je třeba dodržovat maximální vzdálenost 2 m nad porostem a maximální rychlost letu 13 km/h. Drony musí být schopny automaticky udržovat vzdálenost, rychlost, výšku nad plodinou a polohu zapnutí a vypnutí, kterou určí uživatel během aplikace. Musí být vybaveny tryskami a postřikovými zařízeními, která jsou zapsána v „Seznamu JKI vhodných postřikovacích zařízení pro bezpilotní letadla (drony)“ pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin ve vinohradnictví na strmých svazích. Je vyžadováno schválení příslušnými zemskými úřady a musí být dodrženy letecké předpisy.

DER WINZER/21. 7. 2021/JS

Požáry v Kalifornii

Západ USA již několik týdnů ohrožují lesní požáry. Požáry nyní zasahují

i kalifornské vinařské oblasti: Jak informují místní média, „Caldor Fire“ zuří na více než 25 000 hektarech v okrese El Dorado, asi 80 kilometrů východně od kalifornského města Sacramento. Řada vinařství a pěstitelů jablek již byla evakuována, v oblasti platí stav nouze.

Dále vypukl lesní požár také v Lake County, severně od Sonomy a Napa Valley, a ohrožuje místní obyvatele, včetně vinohradníků, kteří produkují hrozny především pro vinařství v Napa Valley. Vzhledem k suchu, které trvá již několik týdnů, existuje velké nebezpečí, že vítr požáry zažene i do vinařských oblastí Napa a Sonoma. Již v loňském roce zasáhly nejznámější kalifornské vinařské oblasti rozsáhlé požáry. Vinaři se dodnes potýkají s následky, včetně „kouřové pachuti“ způsobené v hroznech a následně víněch silným kouřem z požárů.

DDW/20. 8. 2021/JS

Plameny ve francouzských vinicích

Požáry proměnily celé vinice ve Francii doslova v trosky a popel. Zničeno bylo více než 7 000 hektarů, zemřeli zatím dva lidé. Požár vypukl v departementu Var na jihu Francie a rychle se rozšířil v důsledku silného větru. Pravděpodobnou příčinou byla odhozená cigareta. Řada vinařství byla evakuována. Letos na jaře přišel mráz a po požárech začaly padat kroupy, například v Pignans, kde hořelo. Dále na severozápad padaly kroupy o velikosti až 3 cm v okolí Pourrières nedaleko Aix-en-Provence.

Požáry nadále zuří také na Pyrenejském poloostrově. V Portugalsku se podařilo dostat pod kontrolu naprostou většinu z nich a nezanechaly žádné škody ve vinařství. Nedaleko od řeky Douro však stále hoří. Také ve Španělsku, kromě DO Cebreiros (Kastilie-León), zatím požáry vinařům žádné škody nezpůsobily.

WEINWIRTSCHAFT/25. 8. 2021/JS

Vinohradnictví a turistika v Německu

Časopis Der Deutsche Weinbau se ptal tří vinařů z Moselské vinařské oblasti na to, jaký mají vztah k turistům. Stručně shrnuto jim vadí psí výkaly na cestách a ve vinicích podél cest, stejně jako odpadky, požadavek turistů jezdit po těchto speciálních zemědělských ces-

tách svými auty, nesmiřitelnost turistů s tím, že vinaři musí ošetřovat vinice proti chorobám a škůdcům a že vinaři při své práci špiní cesty, například při rozmetání hnoje nebo kompostu. Občas se setkávají i s vandalismem turistů, kteří poškodí réвовý keř nebo sloupek. Jednání se starosty obcí nic nepřináší. S cykloturisty větší problémy nemají. I obyvatelům obce vadí zápach hnoje nebo kompostu, ale většinou to chápou.

Na druhou stranu především pěší turistika v posledních letech narůstá a vinaři to hodnotí pozitivně. Turisté se zajímají o práci vinařů a o dané území. To zvyšuje propagaci místního vína.

DDW/10-2021/JS

Robot na sklizeň

Japonsko vyvinulo robota na sklizeň ovoce. Důvod? Ubývající pracovní síla a stárnutí populace. Pro srovnání, utržení jednoho kusu ovoce trvá robotovi 11 sekund, což je přibližně stejná rychlost jako u člověka. Za hodinu natrhá 300 kusů ovoce. Robot využívá špičkovou technologii umělé inteligence, pomocí které dokáže rozpoznat zralost ovoce na základě jeho vzhledu.

ZPRÁVY Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ, SPECIÁL 2021

Vinaři ve Francii začali místo révy pěstovat kaktusy

Kvůli nízkému výnosu hroznů způsobenému suchem se někteří vinaři v okcitánské oblasti zaměřují na pěstování kaktusů, aloe vera a opuncí. Jeden z nich se již pokoušel pěstovat citrusy, olivy a granátová jablka, ale kvůli nedostatku vody neúspěšně. Nyní sází na kaktusy. Místo výsadby révy, která v prvních letech vyžaduje hodně vody, sází vinař v regionu Pyrénées-Orientales opuncie. Letos přišel o více než polovinu sklizně hroznů. Všechno je suché. O několik kilometrů dál zahájil další 5. srpna sklizeň muškátového hroznů petit grain. I on ztratil část výnosu bobule váží v průměru 1 gram. Proto pěstuje už dva roky na 2,5 ha opuncie a aloe vera. Je to rostlina, která je téměř odolná, může růst téměř i na poušti. Vinař bude prodávat aloe vera kosmetickému průmyslu.

VITISPHERE.COM/MARION BAZIREAU/10. 8. 2021/JS

Rakousko vyjádřilo obavy z propadu cen ekologické produkce v souvislosti s plánovaným posílením plochy ekologického zemědělství v EU

Rakousko v uplynulém týdnu vyjádřilo obavy z možného propadu cen ekologické produkce v návaznosti na plánované posílení plochy ekologického zemědělství v EU. Evropská komise v rámci nových strategií Farm to Fork a Strategie pro biodiverzitu navrhuje rozšířit plochu ekologického zemědělství na 25 % celkové zemědělské půdy, naplnění tohoto cíle by měl rovněž napomoci Akční plán pro ekologické zemědělství, který Komise předložila v letošním roce. Rakouská ministryně zemědělství Elisabeth Klöstin-ger uvedla, že Rakousko již nyní evropský cíl plní – aktuálně ekologicky hospodaří na 26 % půdy. Vzhledem k podporovanému posilování plochy ekologického zemědělství i v ostatních členských státech EU by ale mohlo dojít k propadu aktuálních cen, které pro rakouské zemědělce plní i kompenzační roli za nižší produkci.

ZPRAVODAJ PK ČR 28/2021

Polovina z celkové finanční podpory pro zemědělství narušuje trhy a poškozují potravinovou bezpečnost

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) ve své poslední výroční zprávě k zemědělským politikám uvádí, že polovina veškeré finanční podpory pro zemědělství (tj. 720 milionů dolarů ročně) narušuje trhy a poškozují potravinovou bezpečnost. Pouze 6 % podpory šlo do zemědělských inovačních systémů a 17 % do inovací, biologické bezpečnosti a infrastruktury, což je klíčové k zajištění potravinové bezpečnosti, udržitelného rozvoje a udržitelného využívání zdrojů. Závěry zprávy shrnují dopady poskytnuté pomoci zemědělskému sektoru v období 2018 – 2020 v 54 zemích světa včetně EU. Současné podpory mají podle OECD negativní dopady na kvalitu vody, biologickou rozmanitost a spotřebu zdrojů.

ZPRAVODAJ PK ČR 26/2021

INSERM předložil zprávu o vlivu pesticidů na zdraví

Nejnovější mezinárodní vědecká literatura dokládá souvislost mezi přibližně

dvaceti patologickými stavy a přípravky na ochranu rostlin. Potvrzuje zejména rizika nehodgkinských lymfomů, mnohočetného myelomu, rakoviny prostaty a Parkinsonovy choroby. Osm let po první zprávě představil francouzský INSERM (Institut national de la santé et de la recherche médicale = Národní institut pro výzkum zdraví a medicíny) závěry nového vydání své kolektivní expertízy „Pesticidy a účinky na zdraví“. V tiskové zprávě institut vysvětluje, že analyzoval nejnovější mezinárodní vědeckou literaturu, tj. 5 300 dokumentů, s cílem prozkoumat souvislost mezi přibližně dvaceti patologickými stavy a rostlinolékařskými produkty.

Zpráva se zabývá neuropsychologickými a motorickými vývojovými poruchami u dětí, kognitivními a úzkostně depresivními poruchami u dospělých, neurodegenerativními onemocněními, nádorovými onemocněními u dětí i dospělých, respiračním zdravím, patologemi štítné žlázy a endometriózou. Profesionální expozice pesticidům zvyšuje také riziko akutní myeloidní leukémie. U dospělých osob INSERM potvrdil silný předpoklad souvislosti mezi expozicí pesticidům v zaměstnání a čtyřmi nemocemi: nehodgkinským lymfomem (NHL), mnohočetným myelomem, rakovinou prostaty a Parkinsonovou chorobou. Ukazuje také silný předpoklad souvislosti mezi expozicí pesticidům při práci, kognitivními poruchami a chronickou bronchopneumopatií. Insekticid Chlordekon přetrvává v přirozených prostředích. Příčinná souvislost mezi expozicí chlordekonu a rizikem rakoviny prostaty se považuje za pravděpodobnou. U glyfosátu existuje mírný předpoklad souvislosti s nehodgkinským lymfomem. Fungicidy SDHI mohou mít karcinogenní účinky i na člověka (u potkanů a myši je mají), ale k jasnému vyjádření je zapotřebí ještě další výzkum.

VITISPHERE.COM/MARION BAZIREAU/1. 7.

2021/JS

EFSA identifikoval konzumaci dietních cukrů jako jeden z faktorů výskytu chronických onemocnění v Evropě

Evropský úřad pro bezpečnost potravin zveřejnil dne 22. 7. 2021 návrh stanoviska k dietním cukrům. Předběžné závěry EFSA s přidanou mírou jistoty potvrzují vazby mezi příjmem různých

kategorií cukrů a rizikem vzniku chronických metabolických onemocnění a zubního kazu. Tyto informace mají pomoci členským státům EU při stanovení cílů nebo výživových doporučení pro občany daných států. Návrh stanoviska zahrnuje celoevropský model příjmu pro odhad spotřeby dietních cukrů podle jednotlivých zemí a podrobnější přehled hlavních kategorií potravin, které přispívají k příjmu cukrů ve stravě.

ZPRAVODAJ PK ČR 30/2021

Společnost Nestlé se zaměřila na potenciál produkce laboratorně pěstovaného masa

Potravinářská společnost Nestlé potvrdila dne 13. 7. 2021 spolupráci s izraelským start-upem Future Meat Technologies s cílem zjistit potenciál rostlinných produktů v kombinaci s laboratorně pěstovaným masem, které nejsou ochuzené o chuť a přispívají k environmentální udržitelnosti. Tato spolupráce umožní společnosti Nestlé brzký přístup na trh s laboratorně pěstovaným masem. Experti odhadují, že laboratorně pěstované maso bude do roku 2040 představovat až 35 % celkového trhu s masem.

ZPRAVODAJ PK ČR 29/2021

Lanýže a jedlý zlatý prach. Tak se připravují nejdražší hranolky světa

Na oslavu Mezinárodního dne hranolek, který se uskutečnil 13. července, si známá newyorská restaurace Serendipity3 připravila unikátní lahůdku. Na menu zařadila nejdražší hranolky na světě. Zapsala se tak do Guinnessovy knihy rekordů. Hranolky s názvem „Creme de la Creme Pommes Frites“ se připravují z brambor Chipperbeck, blanširují se v šampaňském Dom Perignon a francouzském šampaňském octu J. LeBlanc Ardenne a poté se třikrát opečou v čistém husím tuku z jihozápadní Francie.

ZDROJ: WWW.IDNES.CZ, 19. 7. 2021

Je na čase si zvyknout na q-commerce, novotvar online podnikání

30. 7. 2021 – Poslední rok přinesl obrovské změny jak v našich životech, tak i v podnikání. Pokud něco pandemie zlep-

šila a urychlila, tak je to digitalizace podniků a vstup do online světa i těch největších zkosnatělých dinosaurů. Nic jiného jim ani nezbylo, aby zachovali prodej a zároveň reagovali na poptávku. Nicméně naskočit jen tak do e-komerce dle klasických praktik se zdá být už stejně zastaralé. V současnosti tedy vzniklo nové označení nebo nová generace e-komerce, a to q-commerce. Jde o zkrácený výraz pro Quick Commerce. Jak jinak, lidem se v uspěchané době nechce na nic čekat a požadují dostat vše pokud možno hned, proto minimálně v regionu Blízkého východu vidíme, že konkurenční boj firem nemusí být už tolik o masivním marketingu a šíři nabídky, ale stačí se zaměřit na rychlé dodání objednaného zboží nebo služby.

Q-commerce tak není jen rychlejší dodání zboží, ale především změna přístupu k celému obchodnímu řetězci. Jednou ze základů je podpora a zapojení malých a středně velkých podniků, zaměření na udržitelnost a investování do inovativních procesů a technologií. Pokud říkáte, že malý podnik nemůže dokázat vybudovat síť rozvozu pro rychlé doručení, investovat do technologie a ještě být udržitelný, tak se asi shodneme. O tom ale q-commerce není. Na scénu přicházejí velké technologické firmy, které tyto platformy budují, investují do technologií, mají vlastní doručování a uzavírají spolupráci právě s malými a středními podniky. V jejich síle je potom i možnost si vybírat jen ty, které splňují určitá kritéria udržitelnosti či zájmu o životní prostředí.

Ve Spojených arabských emirátech to vnímám o to silněji, protože zde ještě před pár lety bylo online objednávání na velmi nízké úrovni. Oproti tomu v letošním roce se o regionu mluví jako o jednom z nejlepších příkladů q-commerce. Velkou výhodou oproti Evropě je, že je v Emirátech dost aktivní konkurence, a proto ani jedna nepřestává posouvat své možnosti. V současnosti si tak za pomoci telefonu a pár minut můžete koupit nejen oblečení nebo potraviny, ale třeba auto. To bylo před koupí samozřejmě zkontrolováno přímo techniky platformy a certifikát včetně všech zjištění je nahraný při prodeji v aplikaci. Na auto si asi každý alespoň chvíli počká, nicméně v případě potravin ne. Od začátku letošního roku je tak normální, že zákazník počítá s tím, že bude objednávka doručena do několika hodin. Rozvozný gigant Talabat uvádí, že většina zákazníků předpokládá, že bude objednávka doručena maximálně do jedné hodiny.

Talabatu ještě věnuji jeden odstavec, protože je to průkopník opravdové q-co-

mmerce v regionu. V roce 2019 spustil v Kuvajtu Talabat Mart, online obchod otevřený 24/7, který zaručuje dodání objednaného zboží do 30 minut. Začátkem loňského roku spustil tuto službu také v Dubaji. A jak se říká, štěstí přeje připraveným. Pandemie využívání těchto služeb extrémně zpopularizovala a Talabat Martů najdeme 20 v Emirátech a 80 v ostatních zemích regionu. Samozřejmě je podpora malých podniků během pandemie skrz snížení rozpočtu pro marketing a odpuštění poplatků za rozvoz. A jak jsem zmínil na začátku, udržitelnost je také v současné době důležitá a proto přešli z plastových i papírových obalů na biologicky rozložitelné, upřednostňují udržitelné podniky a omezili rozvoz jednorázových přístrojů a kelímků.

To mě vede k zamyšlení, že přeci jen něco dobrého loňský rok přinesl. Před pár lety musel mít každý svůj online obchod a snažit se prodat kromě klasických dodávek i něco napřímo. Upřímně si ale myslím, že malý podnik nebo rodinná firma s pár zaměstnanci nemůže online obchod včetně marketingu stíhat. Samozřejmě pokud už není známá a lidé produkty přímo nevyhledávají. Spolupráce s technologickými firmami bohatými na kapitál, které budou ochotny investovat do rozvoje malých a středních podniků bez toho, aby velká část zisku šla jen za nimi, mi osobně přijde skvělá. Nicméně to připomíná obchodování typu fair-trade, na který jsme zvyklí spíše z rozvojových zemí. Sám jsem zvědavý, jak se bude tento trend rozvíjet nadále. Jistotu máme v tom, že kopíruje poptávku většiny zákazníků, tedy nás. Dovolím si říct, že všude, nejen v Emirátech. Mít možnost rychle objednat potraviny od několika malých podniků, podpořit je tím, získat kvalitní produkty a ještě je mít doručené v krátké době doma, je dokonalá představa. Najít ale rovnováhu v tom, co jsme jako zákazníci ochotni zaplatit, co z toho může mít prostředník typu Talabat a co nakonec poputuje na účet malých podniků, nebude vůbec jednoduché.

ZPRACOVAL: LUKÁŠ ZAMRZLA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V ABÚ DHABÍ, LUKAS_ZAMRZLA@MZV.CZ

Pozice FoodDrinkEurope (FDE) k digitálnímu označování

Podle FDE reaguje digitální označování nejen na poptávku spotřebitelů po transparentnosti, ale také na prostoro-

vé omezení obalů, směřuje ke snížení obalového odpadu a výrobních nákladů. Zároveň FDE vybízí Evropskou komisi, aby uznala digitální označování jako alternativu k poskytování povinných informací, a přizpůsobila tomu i právní rámec EU. Zatímco informace týkající se bezpečnosti potravin by měly zůstat povinné, další by mohly být poskytovány digitálně.

ZPRAVODAJ PK ČR 30/2021

Francie předložila nové schéma značení potravin Planet-Score

Planet-Score zahrnuje i značení pesticidů či welfare zvířat, posuzuje i velikosti půdních bloků. Francie vyvinula nový systém označování potravin, který navazuje na francouzské systémy Nutri-Score (značení výživových hodnot) a Eco-Score (značení dopadu produkce na životní prostředí a klima). Novým systémem značení Planet-Score je systém, který kombinuje semaforový systém (tedy značení od zelené po červenou) s informacemi o použitých pesticidech, dopadech na klima a biodiverzitu, i s informacemi o welfare zvířat. Systém by měl být využitelný jak pro posuzování potravin napříč jednotlivými kategoriemi (tedy například maso versus ovoce), ale i v rámci jedné kategorie navzájem (například jablka). Na barevné škále by mělo být identifikováno nejen použití pesticidů použitých pro produkci dané potraviny, ale i jejich obsah v potravine jako takové, dopady produkce dané potraviny na klima (mezi kritéria posuzování bude patřit objem emisí skleníkových plynů spojených s produkcí potraviny či zachycování uhlíku), i dopady produkce na biodiverzitu (zde mezi kritéria patří velikost půdních bloků či existence remízků na polích). Posledním sledovaným faktorem zemědělské produkce, který by měl být do značení zahrnut, je welfare zvířat. Podle autorů značení totiž různé metody chovu zvířat mají různé dopady na životní prostředí a klima.

ZPRAVODAJ PK ČR 31/2021

Nutriční složení u velkých značek piva v USA

Více než 95 % objemu piva značek velkých producentů prodaného v ma- ▶

loobchodních baleních obsahuje na etiketě podrobné nutriční údaje, přestože nejsou americkou potravinářskou legislativou vyžadovány. O tomto faktu, který je údajně v zájmu informovanosti spotřebitele, před několika dny informoval americký Beer Institute. Ke zlepšení informovanosti zákazníků se již před určitou dobou zavázaly společnosti Anheuser-Busch, MolsonCoors, Constellation Brands (např. Corona, Modelo), Heineken, Fifico (např. Genesee, Labatt) vytvořením BVDI – Brewers' Voluntary Disclosure Initiative.

Podle jedné citované studie z roku 2020 by 75 % amerických spotřebitelů (starších 21 let) uvítalo nutriční složení na všech alkoholických nápojích. Výše uvedení výrobci se tak snaží odlišit od zbytku pivního trhu a vymezit se i proti vínu a destilátům, kde rovněž není praxí tyto informace uvádět. Předmětná iniciativa může mít souvislost s pozvolným snižováním prodejů velkých pivních značek a přesunem zájmu spotřebitelů např. ke craftovému segmentu a dalším alkoholickým nápojům.

**PETR JEZEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT
VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU,
D. C., PETR_JEZEK@MZV.CZ**

Itálie transponovala směrnici o nekalých obchodních praktikách

Itálie transponovala směrnici o nekalých obchodních praktikách v zemědělském a potravinovém řetězci, odmítá prodej potravin za podnákladové ceny. Itálie dne 29. 7. 2021 plně transponovala a přijala směrnici Evropského parlamentu a Rady o nekalých obchodních praktikách ve vztazích mezi společnostmi v zemědělském a potravinovém řetězci do svého právního systému. Italský ministr zemědělství, potravin a lesnictví Stefan Patuanelli uvítal posílení právního rámce a posílení postavení zemědělců v potravinovém řetězci. Itálie se zaměřila mimo jiné na odstranění limitů u podnákladových cen s ohledem na uvalování sankcí maloobchodníkům. Dosavadní návrh textu stanovil sankce pouze v případech, kdy se zemědělské produkty prodávaly s cenou o 15 % (a více) nižší, než činily výrobní náklady. Nově by tedy měly být sankcionovány veškeré prodeje za podnákladové ceny, nikoli pouze prodeje za ceny o 15 % pod produkčními náklady.

ZPRAVODAJ PK ČR 32/2021

Evropská komise – tisková zpráva – Státní podpora: Komise schválila mapu regionální podpory Česka na období 2022–2027

Brusel 30. července 2021 – Evropská komise schválila v souladu s pravidly EU pro státní podporu mapu Česka k poskytování regionální podpory v období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2027. Podle revidovaných pokynů k regionální podpoře, které byly Komisí přijaty 19. dubna 2021 a začnou platit 1. ledna 2022, mohou členské státy podporovat nejvíce znevýhodněné regiony v Evropě, aby se zmírnily rozdíly mezi nimi z hlediska hospodářského blahobytu, příjmů a nezaměstnanosti – tedy cílů

soudržnosti, které jsou základem Unie. Pokyny také dávají členským státům více možností, jak podporovat regiony čelící transformaci nebo strukturálním problémům, jako je vyhledávání, aby se mohly plně zapojit do ekologické transformace a digitalizace.

Mapa ukazuje, které regiony Česka jsou způsobilé k získání regionální investiční podpory a také jaká je ve způsobilých regionech maximální intenzita podpory. Intenzita podpory představuje maximální částku státní podpory, kterou lze poskytnout jednomu příjemci, vyjádřenou jako procento způsobilých investičních nákladů. V regionech, které budou mít podle revidovaných pokynů nárok na regionální investiční podporu, žije 87,76 % populace České republiky:

Jedná se o regiony Severozápad, Severovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko, které patří k nejvíce znevýhodněným regionům v EU s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru EU. Jsou způsobilé podle čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU (představují tzv. oblasti podle písmene a)) a maximální intenzita podpory velkých podniků se zde pohybuje mezi 30 % a 40 %, v závislosti na HDP na obyvatele v dané oblasti.

Regiony Střední Čechy, Jihozápad a Jihovýchod již mezi tzv. oblasti podle písmene a) v příštím období patřit nebudou, neboť v nich došlo k pozitivnímu ekonomickému vývoji. Nyní jsou považovány za předem stanovené regiony podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU (tzv. oblasti podle písmene c)), což platí pro všechny regiony, které se v období do roku 2021 kvalifikovaly jako oblasti podle písmene a) a pro nadcházející období už se za ně nepovažují. Maximální intenzita podpory velkých podniků v těch-

to oblastech činí 15 % až 25 %, přičemž v první polovině období a v oblastech hraničících s oblastmi podle písmene a) se uplatňuje vyšší intenzita.

Jak v oblastech podle písmene a), tak podle písmene c) platí, že u investic uskutečněných středními podniky může být maximální intenzita podpory o 10 procentních bodů vyšší a u investic malých podniků pak o 20 procentních bodů, jedná-li se o počáteční investice se způsobilými náklady do 50 milionů eur.

Jakmile bude platit územní plán spravedlivé transformace v kontextu nařízení o Fondu pro spravedlivou transformaci, bude Česko moci Komisi oznámit změnu mapy regionální podpory oproti podobě, v jaké byla dnes schválena, aby mohlo uplatnit potenciální zvýšení maximální intenzity podpory v budoucích oblastech spravedlivé transformace, jak je pro oblasti podle písmene a) uvedeno v revidovaných pokynech k regionální podpoře.

Znění dnešního rozhodnutí bez důvěrných informací bude zveřejněno na stránkách GŘ pro hospodářskou soutěž (v registru státních podpor) pod číslem SA.63452. Informace o nových rozhodnutích týkajících se státní podpory zveřejněných na internetu a v Úředním věstníku Evropské unie naleznete také ve specializovaném elektronickém týdeníku Competition Weekly e-News.

(KRÁČENO)

Evropská komise – tisková zpráva – Komise zahajuje proti dvanácti členským státům řízení o nesplnění povinnosti kvůli neprovedení pravidel EU zakazujících nekalé obchodní praktiky

Brusel 27. července 2021 – Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti proti dvanácti členským státům, které ve svém vnitrostátním právu neprovedly pravidla EU zakazující nekalé obchodní praktiky v zemědělskopotravinářském odvětví. Směrnice o nekalých obchodních praktikách v zemědělském a potravinovém řetězci přijatá dne 17. dubna 2019 zajišťuje ochranu všech evropských zemědělců, jakož i malých a středních dodavatelů, před šestnácti nekalými obchodními praktikami ze strany větších kupujících v potravinovém řetězci. Směrnice se vztahuje na zemědělské a potravinářské produkty, s nimiž se v dodavatelském řetězci obchoduje, ▶

a poprvé na úrovni EU zakazuje takové nekalé praktiky, které jeden obchodní partner druhému jednostranně vnucuje.

Lhůta pro provedení směrnice do vnitrostátních právních předpisů uplynula dne 1. května 2021. K dnešnímu dni oznámily Bulharsko, Dánsko, Finsko, Chorvatsko, Irsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Řecko, Slovensko a Švédsko Komisi, že přijaly všechna nezbytná opatření, a prohlásily tak provedení směrnice za úplné. Francie a Estonsko oznámily, že jejich právní předpisy provádějí směrnicí pouze částečně.

Belgii, Česku, Estonsku, Francii, Itálii, Kypru, Polsku, Portugalsku, Rakousku, Rumunsku, Slovinsku a Španělsku Komise zaslala výzvy, v nichž je vyzvala, aby příslušná opatření přijaly a oznámily. Dotčené členské státy mají nyní dva měsíce na to, aby odpověděly.

Souvislosti

Směrnice o nekalých obchodních praktikách v zemědělském a potravinovém řetězci přispívá k posílení postavení zemědělců v potravinovém řetězci. Mezi šestnáct nekalých obchodních praktik, které mají být zakázány, se mimo jiné řadí:

- i) opožděné platby a rušení objednávek produktů podléhajících rychlé zkáze na poslední chvíli;
- ii) jednostranné nebo retroaktivní změny smluvních podmínek;
- iii) tlak na dodavatele, aby platili za znehodnocené produkty a
- iv) odmítání písemných smluv.

V souladu se směrnicí budou mít zemědělci a malí a střední dodavatelé, jakož i organizace, které je zastupují, možnost podávat proti takovým praktikám svých kupujících stížnosti. Členské státy by měly zřídit příslušné vnitrostátní orgány, které budou podané stížnosti vyřizovat. V rámci těchto pravidel je zajištěna ochrana důvěrnosti informací, aby nedocházelo k případným odvetným opatřením ze strany kupujících.

(KRÁCENO)

STANOVISKO Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova EP pro Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů EP k řešení necelných a nedaňových překážek na jednotném trhu

8. 7. 2021 Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro vnitřní

trh a ochranu spotřebitelů jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje, že potravinářský a nápojový průmysl je největším výrobním odvětvím EU, které zaměstnává více než 4,82 milionu lidí a vytváří hodnotu ve výši 266 miliard EUR; poukazuje na význam všech hospodářských subjektů v EU na hladce fungujícím jednotném trhu pro využití plného potenciálu zemědělsko-potravinářského odvětví EU, stimulování větší konkurenceschopnosti, růstu a vytváření pracovních míst, a to i na regionální a místní úrovni; upozorňuje na to, že necelní překážky přímo ovlivňují ceny a vytvářejí velkou nerovnováhu v příjmech zemědělců;

2. vybízí potravinářský a nápojový průmysl EU, aby pokračoval ve svém úsilí o zvyšování nákupů zemědělské produkce EU; zdůrazňuje, že řádné fungování jednotného trhu je klíčem k zajištění dostatečných dodávek cenově dostupných a vysoce kvalitních zemědělsko-potravinářských produktů v celé EU a je nejlepším nástrojem k zajištění konkurenceschopnosti, dynamických venkovských oblastí, důstojných příjmů, přiměřené životní úrovně a rychlého zotavení pro evropské zemědělsko-potravinářské odvětví; připomíná, že překážkám hladkého pohybu potravin a zvířat v celé EU lze rovněž zabránit tím, že se investice zaměří na infrastrukturu, jako jsou silnice a zařízení pro ustájení;

3. konstatuje, že pandemie COVID-19 vedla k některým omezením mezi členskými státy i uvnitř nich, a to vedle rozkladu v odvětví hotelů, restaurací a stravovacích služeb, což mělo na produkci potravin ničivý dopad; připomíná, že vnitrostátní opatření musí podporovat základní zásady jednotného trhu, a nikoli je oslabovat; poukazuje na to, že systémy produkce potravin zaměřené na mezinárodní trhy se během krize COVID-19 ukázaly jako zranitelnější než systémy s místním nebo regionálním zaměřením;

4. zdůrazňuje význam zvyšování dynamičnosti a odolnosti zemědělsko-potravinářských systémů EU, včetně regionálních a místních potravinových systémů, jakož i posilování krátkých, inteligentních a integrovaných dodavatelských řetězců pro zajištění nepřetržitého zásobování potravinami v celé Unii, jak je stanoveno ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“; vyzývá vlády členských států, aby využívaly legislativní, daňové a daňové nástroje k tomu, aby byla míst-

ní potravinářská a zemědělská produkce dostupnější na maloobchodním trhu; připomíná, že strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ bude muset zachovávat a usnadňovat vytváření nových příležitostí pro všechny evropské produkty a podporovat ekologickou, sezónní a místní produkci potravin;

5. zdůrazňuje však, že tato strategie by měla být založena na komplexním předběžném, vědeckém a kumulativním posouzení dopadu na základě veřejných konzultací se zástupci zemědělsko-potravinářského řetězce, spotřebiteli a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami; zdůrazňuje, že by tato strategie neměla zavádět nepřiměřená opatření ani by neměla sloužit k vytváření dalších překážek, což by vedlo k větší roztržitosti na jednotném trhu a mělo nepříznivé dopady na subjekty v potravinovém řetězci;

...

9. vzhledem k tomu, že všichni evropští spotřebitelé požívají stejných práv, považuje za nepřijatelné, že existují rozdíly v kvalitě mezi potravinami, které jsou na jednotném trhu propagovány a distribuovány pod stejnou značkou a se stejným balením, pokud tyto rozdíly v kvalitě nejsou způsobeny legitimními faktory, jako jsou preference spotřebitelů, místo výroby, zvláštní místní požadavky nebo rozdíly v technologiích nebo získávání surovin; vítá přijetí revidované směrnice o nekalých obchodních praktikách i pobídky Komise s tímto účelem a podporuje práci a zjištění Společného výzkumného střediska, což jsou všechno faktory, které představují úsilí o řešení otázky dvojí kvality potravin; žádá, aby byla přijata veškerá nezbytná opatření s cílem zabránit jakýmkoli překážkám fungování jednotného trhu, a to s přihlédnutím k rozdílům mezi členskými státy, pokud jde o tržní podmínky, kupní sílu a daňové režimy;

10. žádá členské státy, aby urychleně a řádně začlenily do svých vnitrostátních právních předpisů revidovanou směrnici o nekalých obchodních praktikách a aby společně s Komisí zintenzívnily opatření a spolupráci pro boj proti takovým praktikám; zdůrazňuje význam uplatňování stávajících právních předpisů v oblasti potravin a ochrany spotřebitele s cílem zjistit a odstranit dvojí normy kvality; znovu opakuje svou podporu právu spotřebitelů na více informací a zároveň usiluje o to, zajistit, aby jeho politické strategie byly v tomto ohledu konzistentní;

...

17. opakuje připomínku svého Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, že maloobchodní řetězce využívají rozdíly v nákupních cenách zemědělských komodit a potravin mezi členskými státy k jejich dalšímu prodeji v celé EU, což je praxe, jež poškozuje místní producenty potravin, kteří jsou spolu se zemědělci často vystaveni tlaku ze strany maloobchodních řetězců, aby prodávali svou produkci za ceny nižší, než jsou výrobní náklady;

poukazuje na to, že v důsledku toho maloobchodní řetězce v oblasti obchodu se zemědělskými produkty a potravinami ve všech členských státech často prodávají potraviny konečným spotřebitelům s přírůžkou ve výši 300 až 1 000 %, což nezajišťuje kvalitu čerstvých a cenově dostupných potravin pro spotřebitele a má negativní dopady na dopravní infrastrukturu a životní prostředí, neboť miliony nákladních vozidel přepravují potraviny na dlouhé vzdálenosti;

18. žádá Komisi, aby Evropskému parlamentu a Radě předložila ke schválení legislativní návrh, který členskými státy umožní regulovat marže obchodních řetězců tak, aby výkupní ceny zemědělcům a zpracovatelům potravin zaručovaly přiměřený zisk, jenž jim umožní dále provozovat zemědělskou výrobu a zpracovávání potravin a spotřebitelům zajistí spravedlivé ceny kvalitních potravin evropského, a zvláště místního původu.

JS (KRÁCENO)